

**RADA GMINY
MARKLOWICE**

Marklowice, dnia 2023-07-27

OSO.BR.0004.255.2023.TS

RPW/65221/2023 P
Data:2023-07-31

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2023 -07- 31
ZAL. <i>3</i>	NR .....

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Zastępca Rzecznika

Pan Stanisław Trociuk

W odpowiedzi na pismo Nr V.7204.9.2023.TS z dnia 21 lipca 2023 r. informuję, iż wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 21 lutego 2023 r. został przedstawiony na wspólnym posiedzeniu Komisji Rady Gminy Marklowice w dniu 28 marca 2023 r. Radni zapoznali się z treścią wniosku, a także z opinią radcy prawnego dotyczącą prawidłowości zapisów uchwały Rady Gminy Marklowice z dnia 7 września 2015 r. w sprawie określenia zasad korzystania z Gminnego Centrum Rekreacji. Po zapoznaniu się z dokumentami, radni kierując się opinią prawną oraz wyjaśnieniami Dyrektora Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Markłowicach Pana Jacka Pawelca, podzielili stanowisko o celowości utrzymania dotychczasowych zapisów pkt 3 ppkt 2 Regulaminu Gminnego Centrum Rekreacji. Zwrócono uwagę na orzecznictwo dopuszczające możliwość stanowienia o zakazie wprowadzania psów na tego typu obiekty. Podkreślono fakt, iż Gmina Marklowice jest gminą wiejską, o zabudowie jednorodzinnej, stąd zwierzęta domowe mają możliwość zaspokojenia swoich potrzeb bezpośrednio wokół domów swoich właścicieli. Nie ma zatem potrzeby organizowania specjalnych wybiegów dla psów. Ponadto wskazano, iż Gminne Centrum Rekreacji jest miejscem służącym przede wszystkim dzieciom i obecność psów byłaby z wielu powodów niekorzystna.

Wobec powyższych argumentów żaden z radnych nie podjął inicjatywy uchwałodawczej zmierzającej do wprowadzenia zmian w Regulaminie.

W zał.

1. opinia prawna z dnia 15.03.2023 r.
2. wyciąg z protokołu z pos. Komisji.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCA RADY
GMINY MARKLOWICE

mgr Krystyna Kłócek

Otrzymują:

1. adresat,
2. a/a.

NR. OSO.BR.0012.III.IV.1.2023.AO

**WYCIĄG Z PROTOKOŁU
Z POSIEDZENIA KOMISJI ITR i SSP
odbytego w dniu 28 marca 2023 roku**

Ad. 7. Sprawę pisma Rzecznika Praw Obywatelskich nr V.7204.9.2023.TS z 21.02.2023 r. w sprawie niezgodności z prawem zakazu wprowadzania zwierząt na terenie Słonecznej Wyspy przedstawiła Przew. Rady K. Klocek. Poinformowała, że zwróciła się do GZGK z zapytaniem, czy były jakieś skargi na pow. fakt. Skarg nie było. Poprosiła także radczynię prawną o opinię w tej sprawie. Dodatkowo rozeznała, jak wygląda sytuacja w takich miejscach w innych gminach. Okazało się, że w tego typu ogrodzonych miejscach rekreacji zwierzęta nie są wprowadzane. Poprosiła Radnych o opinię w tej sprawie, w celu przegłosowania, czy pozostawiamy regulamin korzystania z rekreacji na Słonecznej Wyspie bez zmian, czy wprowadzamy zmianę umożliwiającą wprowadzanie na teren Wyspy zwierząt.

Następnie Przew. Rady oddała głos Dyr. GZGK J. Pawelcowi, który na wstępie podziękował za wsparcie w czasie długotrwałej nieobecności spowodowanej chorobą. RPO wydał swoją opinię, Radczyni zaś swoją, która w znacznej mierze oparła o wyroki sądów w tej sprawie. W opinii Dyr. GZGK jako gmina wiejska, nie posiadamy na swoim terenie budownictwa wysokokondygnacyjnego (bloki). Jesteśmy gminą wiejską, w której przy domach znajdują się ogródki, w których zwierzęta domowe mogą korzystać jako wybieg. Słoneczna Wyspa, to ogrodzony teren stanowiący w zdecydowanej mierze miejsce zabaw dla dzieci i młodzieży. Dodatkowo znajduje się tam skatepark, co oznacza wzmożony ruch. Niemożliwe w praktyce jest zapewnienie, by zwierzęta nie reagowały na ruch w tym miejscu. Znajdują się tam także ścieżki rowerowe i tężnia. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że ponad 70 % powierzchni Wyspy jest wybrukowana, co zdecydowanie utrudnia, sprzątanie odchodów zwierzęcych. Ponadto jest to teren zamknięty. Na terenie gminy znajdują się inne tereny otwarte (np.

Źródłana Oaza) , gdzie można spacerować ze zwierzętami.

Przew. Kom. ITR P. Pękała przychylił się do wypowiedzi i argumentacji Dyr. GZGK.

Zaś Zastępca Wójta przypomniał, iż z zakazu wstępu ustawowo zwolnione są psy specjalne, np. towarzyszące osobom niewidomym.

Sprawę pozostawienia dotychczas obowiązujących zasad korzystania z Gminnego Centrum Rekreacji Słoneczna Wyspa, tj. utrzymania w mocy zakazu wprowadzania na teren Słonecznej Wyspy zwierząt, Członkowie Kom. ITR zaopiniowali pozytywnie, jednogłośnie, 11 głosami ZA.

Sprawę pozostawienia dotychczas obowiązujących zasad korzystania z Gminnego Centrum Rekreacji Słoneczna Wyspa, tj. utrzymania w mocy zakazu wprowadzania na teren Słonecznej Wyspy zwierząt, Członkowie Kom. SSP zaopiniowali pozytywnie, jednogłośnie, 8 głosami ZA.

Za zgodność wyciągu z protokołem komisji:

PRZEWODNICZĄCA RADY
GMINY MARKŁOWICE

mgr Krystyna Kłócek

Otrzymują:

1. adresat,
2. a/a.

OSO. BR. 0004. 237. 2023

Gmina Marklowice
Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej
ul. Astrów 4A 44-321 Marklowice

GZGK.050.1.2.2023

Marklowice, dnia 16.03.2023r.

URZĄD GMINY MARKLOWICE
KANCELANIA GŁÓWNA
Wpł. 2023-03-16
Nr. 1033/23
Zat.

**Przewodnicząca Rada Gminy
Marklowice**

W odpowiedzi na pismo OSO.BR.0004.237.2023.TS z dnia 07.03.2023r. informujemy, że nie odnotowaliśmy wcześniejszych zgłoszeń mieszkańców dotyczących zakazu wprowadzania psów na teren Gminnego Centrum Rekreacji w Markłowicach.

W załączeniu przesyłamy opinię prawną w wyżej wymienionej sprawie.

z upoważnienia Dyrektora
Adriana Skrobol
Główna księgowa

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wójt Gminy Marklowice
3. a/a

Marklowice, 15 marca 2023 r.

**Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej
w Markłowicach**

Opinia prawna

Przedmiotem opinii jest udzielenie odpowiedzi na pytanie czy w świetle pisma Zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich Valeriego Vacheva z dnia 21 lutego 2023 r. należy uchylić ust. 3 pkt 2 załącznika Nr 1 do Uchwały Nr IX/49/15 Rady Gminy Marklowice z dnia 7 września 2015 r. w sprawie określenia zasad korzystania z Gminnego Centrum Rekreacji.

Zgodnie z tym przepisem zabrania się wprowadzania na teren parku zwierząt.

Podstawę prawną określenia zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej stanowi art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku.

W wyroku z dnia 20 czerwca 2018 r. o sygn. II OSK 3084/17 Naczelny Sąd Administracyjny wywiódł: „*Skoro odrębny przepis ustawowy (art. 4 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g.) zobowiązuje organ samorządu gminnego do ustalenia obowiązków nakładanych na właścicieli zwierząt domowych celem zapewnienia ochrony przed zanieczyszczeniem przez te zwierzęta terenów przeznaczonych do wspólnego użytku, to nie jest dopuszczalnym regulowanie tej samej materii i w takim samym zakresie w uchwale podjętej na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g.*”

W wyroku z dnia 18 lipca 2017 r. o sygn. II SA/Lu 548/17 poprzedzającym wydanie powyższego wyroku NSA Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w odmienny sposób zinterpretował korelację wyżej cytowanych przepisów. Sąd ten wypowiedział się następująco: „*Sąd pierwszej instancji nie podzielił odmiennego poglądu wyrażonego w niektórych orzeczeniach sądów administracyjnych zakładającego, że umieszczenie w treści uchwały, wydanej - tak jak zaskarżona uchwała - na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 6 i art. 41 ust. 1 u.s.g. - regulacji dotyczącej zakazu wprowadzania zwierząt na teren parku dotyczy w istocie zagadnień zawartych w art. 4 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 2 pkt 6 u.u.c.p.g. oraz że regulacja taka jest środkiem nadmiernie ograniczającym swobodę poruszania się i przebywania w określonym miejscu, która przysługuje wszystkim obywatelom, w tym właścicielom zwierząt.*”

NSA w powyższym wyroku z dnia 20 czerwca 2018 r. nie zgodził się z taką interpretacją, jednakże sprawa jest nadal rozpatrywana przez sądy administracyjne. W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 7 października 2021 r. o sygn. akt II SA/Sz 794/21 stwierdzono:

„Sąd nie znalazł również uzasadnienia dla konieczności stwierdzenia nieważności § 1 ust. 2 pkt 7 Regulaminu, w którym przewidziano zakaz wprowadzania zwierząt na plac zabaw, który wedle Prokuratora jest ogólny i bardzo szeroki. Takie jednak, zdaniem Sądu, powinny mieć charakter zapisy Regulaminu, chociażby dla jego powszechnej czytelności, a więc bez potrzeby szczegółowego przytaczania ustawowych wyjątków, którymi są w pewnym zakresie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W ocenie Sądu, uzasadnieniem dla wprowadzonej regulacji może być choćby odwołanie się do doświadczenia życiowego. Zakaz wprowadzania zwierząt na plac zabaw ma na celu przede wszystkim utrzymanie porządku oraz ochronę przed zanieczyszczeniem przez zwierzęta terenu placu zabaw, a w rezultacie zapewnienie bezpiecznego, w szczególności pod względem sanitarnym, korzystania z tego miejsca przez dzieci. Nie powinno ująć uwadze skarżącego, że plac zabaw, ze swej istoty, ma służyć przede wszystkim dzieciom do bezpiecznego spędzania czasu, rozwijania ich zdolności ruchowych, umiejętności społecznych i dostarczania bodźców poznawczych. Plac zabaw jest miejscem w którym dzieci bawią się częstokroć w piasku (w piaskownicy), który stanowi nieodłączny element prawie każdego z nich. Z placu zabaw korzystają bardzo często, jeśli nie w większości, bardzo małe dzieci, stawiające na nim pierwsze kroki - dzieci w wieku przedszkolnym. Oczywistym jest, że niemożliwym byłoby zapewnienie odpowiednich warunków sanitarnych na placu zabaw na którym dozwolone byłoby wprowadzanie zwierząt, nawet przy założeniu najlepszej woli i starań ich opiekunów do uprzątnięcia po nich wszelkiego rodzaju nieczystości.

Uwzględniając wiek dzieci korzystających z placów zabaw dostrzec należy również to, że dla małych dzieci kontakt z nieznanym psem lub nawet jego obecność może stanowić źródło lęku, czy stresu. Decyzja o warunkach w których dziecko wprowadzane będzie w świat obcowania ze zwierzętami, choć pożądana, powinna być pozostawiona opiekunowi danego dziecka, nie zaś powiązana z możliwością korzystania z publicznego placu zabaw. Z tego względu wprowadzony zakaz można traktować również jako element poszanowania praw użytkowników tego specyficznego obiektu, którym jest plac zabaw, w szczególności tych, którzy obawiają się kontaktu z obcymi zwierzętami.

Ponadto, zauważyć należy, że wiek dzieci korzystających z placów zabaw, ich temperament, zachowanie, czasem niepełnosprawność, również determinują sposób zabaw i wyrażanych emocji, które mogą wpływać na zachowanie zwierząt.”

Uchwała z 7 września 2015 r. reguluje zasady i tryb korzystania z Gminnego Centrum Rekreacji, jako obiektu użyteczności publicznej, natomiast regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy reguluje szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na obszarze całej gminy, w tym obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku. Regulacje te nie są tożsame.

Rada gminy jest uprawniona do uregulowania zasad korzystania z Gminnego Centrum Rekreacji poprzez wprowadzenie zakazu wprowadzania zwierząt. Uchwała Rady Gminy Markłowice jest zgodna z obowiązującym prawem.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich rzecznik może występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych w sprawach dotyczących wolności i praw człowieka i obywatela.

Zgodnie ze Statutem Gminy Markłowice inicjatywa uchwałodawcza przysługuje:

- 1) Wójtowi,
- 2) grupie co najmniej 5 Radnych,
- 3) przewodniczącemu Rady,
- 4) komisji Rady,
- 5) klubowi Radnych,
- 6) grupie mieszkańców określonej w art. 41 a Ustawy, na zasadach i w trybie określonym odrębną uchwałą Rady.

Wyżej wymienieni uprawnieni mogą wystąpić o podjęcie uchwały zgodnie z wnioskiem Rzecznika Praw Obywatelskich.

RADCA PRAWNY
Lidia
mgr Lidia Chrzan
Kt 1620